

II.A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: *Sütő József hosszútávfutó, maratonfutó eredményei*

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és
élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki
megoldások	☐ kulturális örökség	X sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Balatonszárszó

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

X települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külhoni
magyarság |
|--------------|-------------------------------------|---------------------------------|---|

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

„Sütő József 1937. szeptember 9-én született Makón. (...) Többszörös magyar bajnok tízezer méteren (1962, 1963), maratoni futásban (1963, 1964, 1965) és mezei futásban (1963). Ezenkívül ötszörös váltó- és csapatbajnok, 1960 és '68 között tizennyolcszor volt válogatott.” (Magyar Hírlap 2015. április 24.)

„Apátfalván töltötte gyerekkorát, majd a család Budapestre költözött. Óbudán a Harisnyagyár atlétikai szakosztályában kezdett futni, majd 1957-ben a Vasasba igazolt. Nem követte az Iglói iskola résztávós edzésmódszereit, nem a pályán edzett, hanem a természetben, a hegyekben futott. (...) [1964-ben] Tokióban a legnagyobb sikerét érte el, legjobbját hat perccel megjavítva ötödik lett. Azóta is ez a magyar futók legjobb olimpiai eredménye. 1969-ben elhagyta az országot, Svájcban telepedett le. 1988 óta az év egyik felét a Balatonnál, másikat Svájcban tölti.” (JochaPress 2013. 07.15.)

2002 óta Balatonszárszón lakik, de rendszeresen jár haza Apátfalvára is rokonlátogatóba.

„Számításom szerint az edzéseimmel már háromszor körbefutottam az Egyenlítőt. 13 éves koromban kezdtem a napi rendszeres futást, ami 18 éves koromig napi 8-10 km-t jelentett. Érettségi után már napi 30 km-t teljesítettem. Munkakezdés előtt 10 km-t, és délután 20 km-t. Futottam az eredményeimért, az önbecsülésemért, a szüleimért. (...)

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

1969-ben elhagytam az országot, és Svájcban, Genfben telepedtem le, ahol saját taxivállalkozásom volt. Edzéseimet a munkám befejezése után, délután kezdtem. A város minden megrendezett futóversenyén részt vettem.

Nyugdíjasként, 65 éves koromban visszatértem Magyarországra, ahol napi 16 km-es edzésekkel készültem a szenior versenyekre. Részt vettem a San Sebastianban megrendezett szenior világbajnokságon, ahol 5000 m-en a középmezőnyben végeztem. Hazai pályán Tatán és Zamárdiban versenyeztem elsősorban, ahol első és második helyezéseket értem el. 75 éves koromtól orvosi ajánlatra már nem versenyzek, de napi 8 km-t futok. Futok esőben, hóban, fájós lábbal, lehangolt állapotban.

A futásnak köszönhetően minden negatív érzés hamar feloldódik bennem. Barátaim azt mondják rólam, hogy az agyam olyan, mint egy sportlexikon. Ezt az adatgyűjteményt még a mai napig is bővítem, tudniillik szinte leszögezve ülök két nagyméretű televízió előtt, és nézem a sporteseményeket (sokszor egy időben a két televízión). Minden magyar sportoló jó eredményét megkönyvezem. A maratoni futókkal pedig lélekben együtt futok.” (HFM - Hajrá Futás Magazin 2017. január, 7. szám)

„Sütő József tizenöt magyar bajnoki címet – ebből hat egyénit – mondhat magáénak vasasosként. Korának legjobb magyar hosszútávfutói közé tartozott.

Élete legnagyobb sikerét a tokiói olimpián aratta, ahol a 42195 méteres távon ötödikként ért célba 2:17.55-ös idővel.

Születésnapját jelenlegi lakóhelyén Balatonszárszón ünnepli. A Balaton partnak ezen a szakaszán napi rendszerességgel találkozhatnak vele az arra járók, hiszen nyolc évtizeddel a háta mögött is, jó egészségnek örvendve teljesíti a maga számára kijelölt napi öt kilométeres futóadagot.” (Vasas Hírek 2017. 09.09.)

„1937-ben születtem Makón a kórházban, de a szüleim itt laktak Apátfalván. Édesanyám 42 kg volt, én pedig 4 kiló 20 dekával születtem. Nagy baba voltam, édesanyám hasában nem fértem el, ezért a lábaim bokától lefelé befelé nőttek. Másfél éves koromtól minden két hónapban kaptam egy gipszet, s így szép lassan kiegyenesedtek a lábaim. Három éves koromban kaptam egy 3 kilós gépet a lábaimra, és ezt másfél-két évig használtam. A játszótéren mindig mondták: nézd ezt a szegény gyereket, hogy fut ezzel a géppel.

Később, amikor már válogatott futó voltam, a csapat orvosa, Csépe Imre mondta, hogy kiskoromban a gép miatt megerősödtek a lábaim, jobban, mint a többieknek. (...)

Nyolcadikos koromban indultam egy iskolai válogatóversenyen. Ebben az időben már Budapesten, Óbudán, a Bécsi úton laktunk. A közelben megalakult az óbudai harisnyagyár atlétikai szakosztálya, s ott kezdtem el versenyszerűen atletizálni. (...)

Az 1956-os forradalom után az egyesület feloszlott, és mivel vasas szakmában voltam, autótechnikus a szakmám, elmentem a Vasasba atletizálni. Munka mellett is állandóan futottam, naponta kétszer edzettem. Reggel hatkor kimentem a Népligetbe, 10-12 km-t lefutottam, télen-nyáron, nálam nem számított, ha hó vagy eső esett. Emlékszem, egyszer

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

egy téli reggelen apám felkelt, és azt mondta: fiam, 20 centis hó esett. Megkérdeztem: apukám, megy dolgozni (levélkézbesítő volt)? Azt válaszolta: persze. Hát, - mondom - akkor nekem is el kell mennem futni. Nálam az, hogy egy nap kiesés, az nem létezett. (...)

A reggeli 10-12 km-es edzés után délutánonként 23-25 km-t futottam. (...)

Amikor először öltöttem magamra a magyar válogatott mezét, és anyámnak megmondtam, hogy mi lesz, azt mondta, hogy „nem gondoltam fiam, hogy mégis válogatott versenyző leszel”. (...)

A későbbiekben sem jelentett gondot az eső vagy akár a jég, sőt, a mai napig sem zavar az eső, ha futok, sőt, ha esik a hó, az még szebb, szeretek is hóesésben futni. (...)

2002-ben 65 éves koromban költöztem haza Svájcba, azóta Balatonszárszón lakom. Eleinte még futottam 14-15 km-eket, Földváron, Szántódon, Lellén, bejártam ott szépen a környéket; most már 82 éves vagyok, most örülök, ha 5-6 km-t futok, de ezt is minden nap megcsinálom, ha az ízületeim engednek. Nekem ez a reggeli kávé.” (részletek Langó Róbert videóinterjújából; Apátfalvi Hagyományőrző Ház 2019. 04. 20.)

Sikerei:

10 000 m: 28:56,8 17. 1967. június 17. Budapest

Maraton: 2:17:56 21. 1964. október 21. Tokió

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Szülei és Ő is fél éves koráig lakott Apátfalván. Vasas SC olimpiai ötödik helyezett maraton futója Sütő József. Korának kiemelkedő távfutója, aki a hatvanas években Pásztortúrára és a Budai-hegyekben rőtta a kilométereket, az 1964-es tokiói olimpián nagy egyéni csúcst futva: 2:17:55.8 órás eredménnyel ért célba.

Sütő József aktív pályafutása során a számtalan nemzetközi versenyen, válogatott viadalon elért rangos teljesítményei mellett tizenötöszer állhatott fel a magyar bajnoki dobogó legfelső fokára: háromszor diadalmaskodott a klasszikus 42 km-es távon, kétszer 10 000 méteren, egyszer mezei futásban, ezen kívül kilenc Vasas csapat- és váltóbajnoki címnek is részese volt. (Életre kelt emlékek, 2014. dec. 30.)

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

https://www.magyarhirlap.hu/sport/A_maratoni_futas_titka__akarat_akarat_akarat

<http://jochapress.hu/futok-a-csanadiban/>

https://www.hajrafutas.hu/wp-content/uploads/2015/07/HFM_7.pdf

<http://www.vasassc.hu/hirek/7755/suto-jozsef-nyolcvaneves>

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

<https://atletika.hu/en/node/4624>

rengeteg cikk íródott róla.

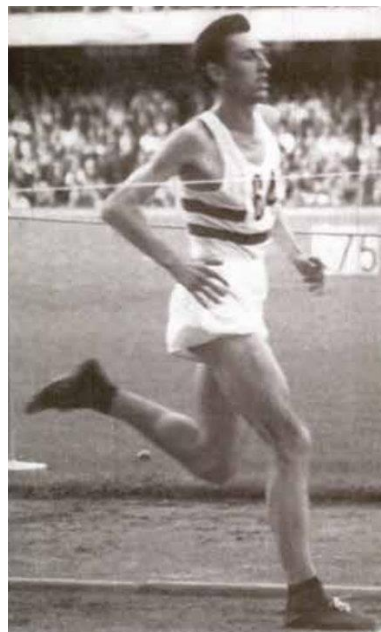
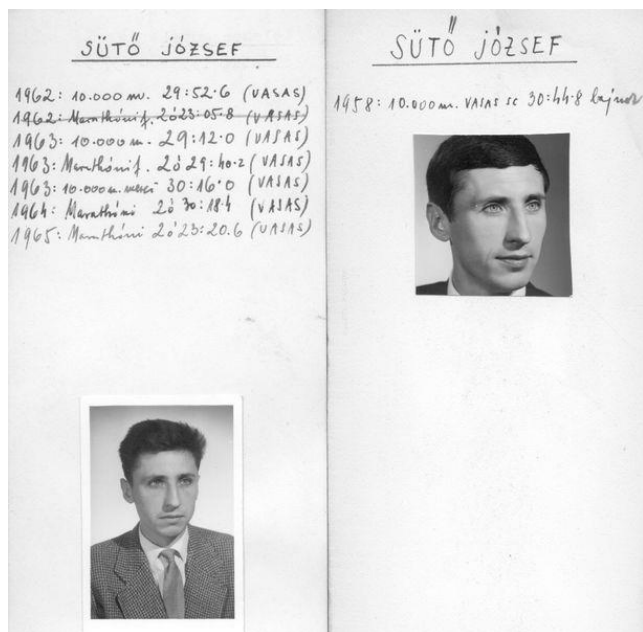
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja:

Szüleivel és bátyjával 1938. Jól látszik láb problémája.

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Sütő József néhány eredményét tartalmazó eredménykártya

Elöl Tsuburaya Koukichi, mögötte Sütő József az 1964-es tokiói olimpián

Sütő József olimpiai 5. helyezett maratonista Látogatóban a Langó Hagyományörző Házban

A hagyományörző házban kiállított képen

tősgyökeres apátfalvi nagyapja és nagyanyja,
Vitéz Sütő Mihály és Varga J. Ilona látható.

Vendégségben a helyi általános iskolában. Fotó: Mátó Lajos

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést támogató és ajánló levelek:

Sütő József

1937. szeptember 9-én született Makón. Kisgyermek korát Apátfalván töltötte, aztán családjával elköltözött innen. Sokszoros magyar válogatott maraton futó. Több Európa bajnokságon és két olimpián vett részt, többszörös magyar bajnok. Legjobb eredményét az 1964-es tokiói olimpián érte el, ahol maraton futásban ötödik lett, tehát pontszerző helyen végzett. 1969-ben Svájcba emigrált, majd 2002-ben Magyarországra költözött, egész pontosan Balatonszárszóra. (Téli időszakban Svájcban, tavasztól ősziig Magyarországon él). Idős korában is rendszeresen napi több kilométert fut, bár az orvosok az utóbbi időben a futómennyiség mérséklését tanácsolták neki.

Apátfalvához mindig hű maradt, nagyobb ünnepeken, de húsvétkor szinte mindig hazalátogat. Az apátfalvi iskolában 2013-ban vettük fel vele a kapcsolatot. Többször is ellátogatott hozzánk, segítségével futóversenyt rendeztünk a gyerekeknek, amelynek díjait Ő ajánlotta fel saját korábban nyert trófeái közül és kiegészítő díjként rengeteg Svájc-ból hozott csokoládéval ajándékozott meg minden versenyzőt. Elkísérte iskolánk csapatát a nagy hagyományokkal rendelkező Földeák maratonra, ahol a verseny díjait ő adta át. Nagyszerű élménybeszámolót tartott az apátfalvi iskolában, ahol példájának nevelő erejével népszerűsítette a sportos, egészséges életmódot. A mai napig megőrizte lendületes dinamikus stílusát, magával ragadó egyéniségét. Mindezekért javaslom életművét az apátfalvi értékek közé felvenni.

Apátfalva, 2019. július 2.

Tisztelettel:

Mátó Lajos
címetes igazgató

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Ajánlólevél Sütő József hosszútávfutó, maratonfutó települési értéktárba történő felvételéhez

Apátfalva az elmúlt évtizedek során számos kiválóságot (orvost, tanárt, mérnököt, táncművészt, zenészt, sportolót, stb.) adott hazánknak és a világnak egyaránt. Voltak közöttük olyanok, akik általános iskolai tanulmányaik befejezése után más településeken élték le életüket, de mindvégig megőrizték szeretett falujuk iránti kötődésüket. Közéjük tartozik Sütő József, aki kisgyermekkorát Apátfalván töltötte, de sportpályafutása Magyarországon és Svájcban teljesedett ki. Eredményeiről és Apátfalvához való kötődéséről falunk legendás testnevelő tanára, Beke Mihály több alkalommal is mesélt egykori tanítványainak. Sokan talán az atlétikát azért választottuk, mert szerettünk volna Sütő József nyomdokaiba lépni. Két olimpián vett részt. Legjobb eredményét az 1964-es tokiói olimpián érte el. Pontszerzőként maratonfutásban 5. helyezett lett. Mindemellett többszörös magyar bajnokként is beírta nevét hazánk sporttörténetébe. Apátfalvához való kötődése sokak által ismert, hiszen nagyobb ünnepeken hazalátogat rokonaihoz, ismerőseihez. A helyi iskolával is jó kapcsolatot ápol, sikeres versenyeket rendeztek az ő közreműködésével a tanulók számára. Lenyűgöző élménybeszámolókat tartott az érdeklődő diákoknak is, amelyek az egészséges életmódra és a sport szeretetére irányították a gyermekek figyelmét.

Jó szívvvel javaslom az apátfalvi értékek közé Sütő Józsefet is felvenni.

Makó, 2019. július 7.

Molnár László tanár újságíró

Ajánlólevél az apátfalvi értéktárba felvételre, Sütő József maraton futó ajánlására.

Vitéz Sütő Mihály – Varga J. Ilona nagyszülők,

Sütő Mihály – Varga Rozália szülők,

Sütő Mihály 1935. Sütő József 1937. gyerekek

Én Sütő Rozi néni - Juhász Jánosné Sütő Rozália Apátfalva, Templom utca 37. alatt lakok, a második sorban levő Sütő Mihály édestestvére, húga vagyok.

Az ősi Sütő ház a Kereszt utcán volt, a deszkaoromzat még régi, amikor a családnk ott lakott. A szülők tanyások voltak, a gazdaságért feleltek.

A család Apátfalván élt tanyán, a munkahely lehetősége miatt az apa felment Pestre, és ott járt iskolába, a család addig itthon élt. Az apuka rendszeresen jött haza hozzájuk. 1937-ben megszületett a második gyerek József, aki dongalábú volt. Jóskának befelé nőttek a lába fejei. 1938-ban költöztek fel Budapestre, mert az apuka ott kapott postai kézbesítői állást, és a kisfiú gyógykezelését is ott tudták elkezdni.

A nyarak egy részét Apátfalván rokonoknál töltötték. Mai napig is rendszeresen hazajár Jóska. Az apja a postáról ment nyugdíjba. Amikor Jóska itthon volt a futóedzéseket mindig itthon is megtartotta. Kövegyre kifele és vissza is futott a nagyúton, az apja biciklivel kísérte.

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Szívesen javaslom felvételre, híres ember ő.
Apátfalva, 2019. június 30.

Juhász Jánosné Sütő Rozália
Apátfalva,

Javaslat értéktári felvételre Apátfalván.

Javaslom Sütő Jóskát felvételre, mert mindig is apátfalvinak vallotta magát. És ezt hangoztatja is a világban, hogy apátfalvi származású. Személyesen ismerem, már régebben is, és 2019-ben is vendégünk volt. Búcsúkra is hazajár. Jó humorú, bőbeszédű ember. A sportnak szentelte az egész életét, az volt neki mindenekfelett a legfontosabb. Középiskolában egyszer megbukott, a sport miatt, mert mindig elment edzeni, évet kellett ismételnie. De humorosan azzal magyarázta, hogy szerette az iskoláját.

A versenyek miatt világot látott, mindenfelé utazott. Idős kora ellenére ma is minden nap 4-5 kilométert fut. Rendszeresen meglátogatja apátfalvi ismerőseit, rokonait, akik közül a legközelebbiek: unokatestvére, Mátó P. András, és nagynénje, Sütő Rozika néni. Szeretném, ha bekerülne az értéktárunkba, támogatom jelölését.

Langó Imre György Apátfalva, 2019-06-30

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat:

NYILATKOZAT

képek forrásai:
a FOTÓK EGY RÉSZÉT AZ INTERNET OLDALAIRÓL TÖLTÖTTEM LE.

01: http://olimpia.hu/images/MOA/csanadinap2013/suto_320x240.jpg

02: <http://blog.sudy.co.hu/wp-content/uploads/2014/11/sankeiDOTcom.jpg> (az 1964-es tokiói olimpián)

03: https://www.hajrafutas.hu/wp-content/uploads/2018/02/HFM_KULONSZAM_5.pdf (20. old.)

04: <http://gyujtemeny.sportmuzeum.hu/files/images/1630.jpg>

05: (Apátfalvi Hagyományörző Ház (Kék Ház), 2019.04.20.)

A dokumentációban szereplő saját készítésű fotóim további felhasználásához hozzájárulok.
Apátfalva, 2019.06.30.

Langó Róbert